

Utlåtande Rotel I (Dnr KS 2019/631)

Inför metoden GVI mot vapenvåldet

Motion av Sissela Nordling Blanco och Anna Rantala Bonnier
(båda Fi)

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Föredragande borgarrådet Anna König Jerlmyr anför följande.

Ärendet

Sissela Nordling Blanco och Anna Rantala Bonnier (båda Fi) har lämnat in en motion till kommunfullmäktige med förslag om att Stockholm ska införa metoden Group Violence Intervention (GVI) mot vapenvåldet. I motionen lyfts den stora utmaning som staden står inför till följd av dödligt våld genom skjutningar. För att stävja en fortsatt utveckling med dödligt våld föreslår motionärerna att Stockholms stad inför nya arbetssätt mot skjutningar likt Malmö stad som provar modellen ”Sluta skjut” med inspiration från det amerikanska arbetssättet GVI.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, socialnämnden, Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd, Skärholmens stadsdelsnämnd, Spånga-Tensta stadsdelsnämnd och Polisregion Stockholm.

Stadsledningskontoret anser att det pågår satsningar på bred front tillsammans med viktiga samverkansaktörer för att stävja en fortsatt spiral av dödligt

våld och kommer att följa den utvärdering som pågår av arbetet i Malmö och ta del av resultatet när det presenteras.

Socialnämnden delar motionärernas uppfattning om att det är viktigt att staden ska arbeta mot det grova vapenvåldet och dödsskjutningarna som sker i staden men att ett beslut om ett eventuellt införande av GVI bör avvaktas fram till dess att utvärderingen av metoden i en svensk kontext är klar.

Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd anser att metoden är intressant men att Stockholms stad bör invänta den slututvärdering av ”Sluta skjut” som genomförs av Malmö universitet och Brå för att beakta eventuella ytterligare anpassningar av metoden till svensk kontext innan beslut om, och i så fall hur, metoden ska implementeras.

Skärholmens stadsdelsnämnd anser att staden ska avvakta utvärderingen av arbetet i Malmö för att se om det kan vara en modell som passar staden.

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd anser att man bör invänta den utvärdering som görs av Malmö universitet och Brå för att se hur metoden ska kunna implementeras i Stockholms stad.

Polisregion Stockholm bedömer att satsningen Sluta skjut är en intressant satsning. Polismyndigheten kommer att ta ställning till om strategin ska spridas till andra städer i Sverige med liknande problem efter att utvärderingen är klar år 2020.

Mina synpunkter

Det som hänt de senaste fem åren är att vi har sett en negativ spiral av brottsutveckling och en ökning av otrygghet som saknar motstycke i vårt land. Skjutningarna i Stockholms stad har ökat sett till ett längre perspektiv och det finns en koncentration till ytterstaden, där både gärningsmän och offer ofta är koplade till omfattande brottslighet.

Vi har riktat resurserna för att skydda barn från gängen. Till större delen handlar det om sociala insatser, riktade till barn som växer upp i områden där alltför många ungdomar och vuxna står utanför samhället; människor som utövar kontroll och våld, och som riskerar att dra in barn i kriminalitet.

Målet för den grönbå majoritetens och stadens arbete är att inga barn i Stockholm ska uppleva skjutningar. Men läget är också mycket allvarligt och det kommer att ta tid innan samhället återtar kontrollen från gängen.

För den grönbå majoriteten är säkerhet och trygghet alltid högt upp på den politiska dagordningen. Vi har lagt fram historiska satsningar på trygghet. I budgeten för år 2020 gör den grönbå majoriteten satsningar på sociala insatser, avhoppbarverksamhet, trygghetskontor, ordningsvakter och arbete mot hedersförtryck. Tryggheten är en prioriterad fråga och det kommer stockholm-

marna att märka, men vi behöver också nationella åtgärder. Vi vill rusta upp otrygga platser, stärka vuxennärvaron och förebygga att problem uppstår genom att prioritera skola, fritidssysselsättning, ungdomsmottagningar och socialtjänst. Samtidigt måste samhället agera kraftfullt mot skjutningar och gängkriminalitet här och nu genom omedelbara insatser från polis och socialtjänst. Genom samarbete mellan stadens olika verksamheter, civilsamhället, regionen, polis, näringsidkare och invånare arbetar vi tillsammans för att bygga ett samhälle med minskad kriminalitet och ömsesidig tillit.

Staden har under våren 2019 tagit fram en plan för hur det samordnade stödet från staden ska struktureras vid skjutningar, som stöd i arbetet lokalt samtidigt som vi tillsammans med Polisregion Stockholm har tagit fram en övergripande samverkansöverenskommelse där två av de prioriterade samverkansområdena är unga i risk för kriminalitet och ett mer samordnat arbete gällande avhopparverksamhet för kriminella.

I kampen mot det dödliga våldet har staden pågående satsningar på bred front tillsammans med viktiga samverkansaktörer för att stävja en fortsatt spiral av dödligt våld och vi kommer att följa den utvärdering som pågår av arbetet i Malmö och ta del av resultatet när det presenteras.

I övrigt hänvisar jag till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Motion om inför metoden GVI mot vapenvåldet.

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarrådet Clara Lindblom (V) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Motionen bifalles
2. Därutöver anføres följande

Vi yrkar att motionen av Sissela Nordling Blanco och Anna Rantala Bonnier (Fi) bifalles och återkommer med en motivering till behandling i kommunstyrelsen.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Stockholm den 27 maj 2020

På kommunstyrelsens vägnar:
ANNA KÖNIG JERLMYR

Mats Larsson

Reservation anfördes av Torun Boucher (V) med hänvisning till Vänsterpartiets reservation i borgarrådsberedningen.

Ersättaryttrande gjordes av Sissela Nordling Blanco (Fi) med hänvisning till Vänsterpartiets reservation i borgarrådsberedningen.

Remissammanställning

Ärendet

Sissela Nordling Blanco och Anna Rantala Bonnier (båda Fi) har lämnat in en motion till kommunfullmäktige med förslag om att Stockholm ska införa metoden Group Violence Intervention (GVI) mot vapenvåldet. I motionen lyfts den stora utmaning som staden står inför till följd av dödligt våld genom skjutningar. För att stävja en fortsatt utveckling med dödligt våld föreslår motionärerna att Stockholms stad inför nya arbetsätt mot skjutningar likt Malmö stad som provar modellen ”Sluta skjut” med inspiration från det amerikanska arbetssättet GVI.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, socialnämnden, Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd, Skärholmens stadsdelsnämnd, Spånga-Tensta stadsdelsnämnd och Polisregion Stockholm.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 18 september 2019 har i huvudsak följande lydelse.

Ett prioriterat område för landets och stadens kriminalpolitik är att förhindra att barn och unga hamnar i kriminalitet eller utsätts för brott. Stadsledningskontoret anser att otrygghet skapas i områden där skjutningar sker och staden behöver därför fortsätta att satsa på både situationella insatser och sociala insatser.

Stadsledningskontoret har tillsammans med Polisregion Stockholm tagit fram en övergripande samverkansöverenskommelse mellan Stockholms stad och Polisregion Stockholm. Ett antal för tillfället prioriterade utmaningar lyfts fram i en bilaga till överenskommelsen där samverkan och resurser är särskilt påkallade på såväl lokal som central nivå. Två av de prioriterade samverkansområdena är unga i risk för kriminalitet och ett mer samordnat arbete gällande avhoppbarverksamhet för kriminella. Utöver samverkansöverenskommelsen intensifieras stadens samarbete med polisen i särskilt utsatta områden.

Enligt en rapport från polisregion Stockholm har skjutningarna i Stockholms stad ökat sett till ett längre perspektiv och det finns en koncentration till ytterstaden. Samtidigt som skjutningarna har ökat, vilket enligt polisens analys varit kopplat till konflikter mellan unga män och grupperingar inom den grova organiserade brottsligheten, så

visar Stockholmsenkätens senaste resultat (2018) en parallell minskning av brottslighet i den allmänna gruppen unga män. Det är alltså ingen bred uppgång i kriminalitet hos majoriteten av ungdomarna, utan både gärningsmän och offer är ofta kopplade till omfattande brottslighet.

Stadsledningskontoret har under våren 2019 tagit fram en plan för hur det samordnade stödet från staden ska struktureras vid skjutningar, som stöd i arbetet lokalt.

Tidiga sociala interventioner under ett barns uppväxt är till fördel både för individen och för samhället. Staden ska därför prioritera att fortsatt genomföra förebyggande sociala insatser som kan förhindra eller tidigt bryta en negativ utveckling hos barn och unga. Inom stadens kärnverksamhet genomförs en mängd förebyggande insatser, t.ex. föräldrärådgivning och föräldrastöd. Staden erbjuder också riktade sociala insatser för barn, unga och vuxna som har hamnat i ett destruktivt beteende t.ex. kriminalitet och är i behov av stöd. För personer som vill lämna en kriminell livsstil finns avhopparkerksamhet och sociala insatsgrupper. Arbetet bedrivs i nära samarbete med framförallt polisen men även andra aktörer som Kriminalvården och Region Stockholm.

Stadsledningskontoret anser att det pågår satsningar på bred front tillsammans med viktiga samverkansaktörer för att stävja en fortsatt spiral av dödligt våld. Stadsledningskontoret kommer att följa den utvärdering som pågår av arbetet i Malmö och ta del av resultatet när det presenteras.

Stadsledningskontoret föreslår att motionen anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Socialnämnden

Socialnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 17 mars 2020 att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remiss från kommunstyrelsen avseende motion från (Fi) om införande av metoden GVI mot vapenvåld.

Reservation anfördes av Alexandra Mattsson Åkerström (V) och tjänstgörande ersättaren Anna Rantala Bonnier (Fi), *bilaga 1*.

Socialförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 11 februari 2020 har i huvudsak följande lydelse.

Socialförvaltningen delar motionärernas uppfattning om att det är viktigt att staden arbetar mot det grova vapenvåldet och dödsskjutningar som sker i staden.

Inom Stockholm stad framhåller man vikten av att använda sig av evidensbaserade metoder. BRÅ ansvarar för att projektet ”Sluta skjut” i Malmö följs upp och utvärderas och Malmö högskola utvärderar projektet. Resultatet av utvärderingarna kommer att presenteras under 2020. GVI är beprövad i USA men ännu inte utvärderad i en svensk kontext. Bedömningen görs därför att beslut om införande av en ny metod bör avvaktas fram till att utvärderingarna av metoden är klar.

I november 2019 inleddes vidare operation Rimfrost i Malmö med anledning av en så kallad särskild nationell händelse efter att en 15-årig pojke mördats. Operationen ska pågå i sex månader. Socialförvaltningen anser att man även bör avvakta utfallet av denna operation innan staden tar ställning i frågan om eventuellt införande av GVI.

Socialförvaltningen anser att behovet som motionärerna syftar på i nuläget bäst tillgodoses inom ramen för de insatser och åtgärder som staden erbjuder via befintliga verksamheter samt den resursförstärkning som tillsatts i Järvaområdet från och med oktober 2019.

Rinkeby-kista stadsdelsnämnd

Rinkeby-kista stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 23 april 2020 att besvara remissen med förvaltningens tjänsteutlåtande.

Rinkeby-kista stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 25 mars 2020 har i huvudsak följande lydelse.

GVI metoden bygger på teorin att de mest allvarliga våldshandlingarna såsom mord utförs av individer som tillhör gäng/nätverk som totalt sett utgör en liten del av befolkningen. Studier från USA pekar på att denna begränsade grupp, 0,5 % av befolkningen utför ungefär 60-75% av alla grova våldshandlingar/skjutningar i USA. (Alla forskningshänvisningar är från det amerikanska forskarteamet som presenterade GVI i Malmö/Stockholm 2019).

Gärningsmän såväl som offer för dessa skjutningar har enligt grundforskningen haft tidigare polisiära insatser emot sig. GVI:s ansats tar sin utgångspunkt i att dessa särskilda gäng eller lokala konstellationer kontaktas och informeras om att samman slutningen i sig kommer få en tydlig sanktion om en skjutning äger rum. Sanktionerna från polisen kan bestå av en mängd olika insatser då studier från USA avseende GVI visar att straffet inte är det viktigaste för att hålla individer borta från våldshandlingar, det är istället a) Snabbhet i reaktion från polisen b) Att de olika sanktionerna i sig är förutsägbara och slutligen c) Uppfattningen om att dessa sanktioner från samhället är rättvisa. En central faktor i arbetet med GVI är att den kriminella grupperingen/grupperingarna ska förstå de nya spelreglerna från myndigheterna och samtidigt inse de sammantagna riskerna gänget/gängen står inför om en ny skjutning äger rum.

Interventionen som sådan består av att polisen, civilsamhället och myndigheter möter gruppen/grupperna och på ett strategiskt sätt använder de tre komponenterna i metoden, d.v.s., konsekvenser och sanktioner ifall inte gänget/gängen bryter våldsspiralen, en representant från civilsamhället med förtroende hos gruppen förklarar det moraliska vägvalet och slutligen, att gruppen/individerna ges en möjlighet från samhället att välja en annan positiv väg med stödinsatser. Sammantaget skapar komponenterna tillsammans en yttre press på de kriminella grupperingarna som sätter igång ett tryck i den enskilda konstellationen vilket är den utlösande faktorn till minskad våldsanvändning. Utvärderingen från USA pekar i enlighet med motionen på positiva resultat med ett mindre antal skjutningar som följd. Med hjälp av GVI metoden har exempelvis mord bland tonåringar minskat med 63 procent i Boston, 42 procent färre död-

liga skjutningar i Stockton och 32 procent minskning av mord bland gruppmedlemmar i New Orleans. Det ska emellertid understrykas kopplat till de goda resultaten att metoden syftar till att minska det grova våldet, GVI minskar inte brottslighet i bred bemärkelse.

Det pågående projektet ”Sluta skjut” i Malmö stad tar sin utgångspunkt i metoden GVI och är ett samverkansprojekt mellan Polismyndigheten, Malmö stad, Kriminalvården och Brå och som delfinansieras av EUs fond för inre säkerhet. Pilotverksamheten startade hösten 2018 och pågår under två år.

Förvaltningens uppfattning om insatsen är att metoden kan ha en god effekt på det dödliga våldet då den inriktar sig på grupper och kriminella nätverk och inte enbart på enskilda individer. Erfarenheterna från Rinkeby-Kista visar att det ofta är uppgörelser mellan kriminella grupperingar som leder till skjutningar och att GVI metoden i teorin ser ut att komma åt denna dynamik på ett effektivt sätt. Förvaltningen anser att metoden är intressant men att Stockholms stad bör invänta den slututvärdering av ”Sluta skjut” som genomförs av Malmö universitet och Brå för att beakta

eventuella ytterligare anpassningar av metoden till svensk kontext innan beslut om, och i så fall hur, metoden ska implementeras.

Erfarenheter och slutsatser av det intensifierade arbetet med det team som startade i augusti 2019 under ledning av stadsledningskontoret (SLK) behöver också inväntas. I teamet ingår Socialförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna Spånga Tensta

och Rinkeby Kista. I det operativa arbetet ingår även kriminalvården, inklusive frivården. Syftet med teamet är att spegla polisens särskilda satsning och säkerställa att den strategiska men även den operativa samverkan med polisen fungerar optimalt. Teamet fyller en viktig funktion både i det strategiska och operativa arbetet. Målet för arbetet är, liksom i ”Sluta skjut” i Malmö, att förhindra flera dödsskjutningar genom ett gemensamt operativt arbete som utgår från kända riskindivider. Då pilotteamet är nylanserat pågår ett arbete för att skapa rutiner utifrån de händelser och frågor som uppkommer.

Skärholmens stadsdelsnämnd

Skärholmens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 26 mars 2020 att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remiss från kommunstyrelsen avseende motion om införandet av metoden GVI mot vapenvåld.

Reservation anfördes av Johan Rönnblom m.fl. (S) och Anna Laine m.fl. (V), *bilaga 1*.

Ersättaryttrande gjordes av Sissela Nordling Blanco (Fi), som instämde i reservationen av Johan Rönnblom m.fl. (S) och Anna Laine m.fl. (V).

Skärholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 24 februari 2020 har i huvudsak följande lydelse.

GVI – Sluta skjut utvärderas av BRÅ via Malmö Högskola. Såväl en effektutvärdering och en processutvärdering är inplanerade under 2020. Den uppföljning som hittills har gjorts av metoden indikerar positivt resultat. Ett arbete pågår även med att anpassa och implementera metoden än mer för svenska förhållanden om utvärderingen visar sig positiv.

Förvaltningen anser att staden ska avvakta utvärderingen av projektet i svenskt kontext för att se om det kan vara en modell som passar staden. Det är viktigt att staden följer arbetet under 2020 i Malmö.

En stor del av det dödliga våldet med skjutvapen är kopplat till storstadslänens socialt mest utsatta områden. Majoriteten av fallen sker också inom ramen för kriminella konflikter. Förvaltningen ser en ökning av det dödliga våldet i Stockholm förknippat med vapen och sprängningar. I Skärholmens stadsdelar har det under 2019 förekommit flera dödsskjutningar och ett antal skjutningar utan dödlig utgång. Det är av högsta vikt att arbeta både förebyggande och reaktivt mot denna utveckling. Förvaltningen har uppmärksammat våld på flera olika sätt och arbetar med detta i samverkan med polis, förskola, skola och bostadsbolag med flera. Under 2020 kommer förvaltningen att fokusera än mer på de öppna drogscener som finns i området. När det gäller GVI och sluta skjut uppger BRÅ att det verkar positivt men en utvärdering är ännu inte gjord. Förvaltningen framhåller vikten av att använda oss av evidensbaserade metoder så långt det är möjligt.

Förvaltningens bedömning är även att denna metod, om den tas till Stockholm, behöver hållas ihop och genomföras centralt.

Jämställdhetsanalys

De pågående dödliga våldet som sker i Sverige utförs i första hand av unga män. Majoriteten av fallen sker också inom ramen för kriminella konflikter. Kvinnor finns även med i de kriminella nätverken och deras numerär har ökat över tid visar polisens senaste kartläggning av kriminella nätverk.

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 12 mars 2020 att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på motionen.

Reservation anfördes av Rashid Mohammed m.fl. (V) och Mecide Gulenay m.fl. (S)), *bilaga 1*.

Ersättaryttrande gjordes av Karin Ploen (Fi), som instämde i reservationen av Rashid Mohammed m.fl. (V) och Mecide Gulenay m.fl. (S).

Spånga-Tensta stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 17 februari 2020 har i huvudsak följande lydelse.

Gruppvåldsintervention (GVI) är en strategi som utvecklades i USA på 1990-talet för att minska skjutningar och grovt våld bland kriminella grupperingar. Strategin handlar om att bryta den gruppdynamik som framkallar ett våldsamt beteende och i stället ersätta den med gruppdynamik som ser och förstår de många negativa konsekvenserna som följer en våldsakt samt de fördelar som uppstår när våldet upphör. Med hjälp av metoden har exempelvis mord bland tonåringar minskat med 63 procent i Boston, 42 procent färre dödliga skjutningar i Stockton och 32 procent minskning av mord bland gruppmedlemmar i New Orleans.

Det pågående projektet ”Sluta skjut” i Malmö stad tar sin utgångspunkt i metoden GVI och är ett samverkansprojekt mellan Polismyndigheten, Malmö stad, Kriminalvården och Brå och som delfinansieras av EUs fond för inre säkerhet. Pilotverksamheten startade hösten 2018 och ska pågå under två år. Metoden består av en uppsättning metoder som är inarbetade i det svenska systemet men nytt är det koordinerade sätt metoderna genomförs på och ett prestigelöst samarbete mellan alla involverade aktörer för att budskapet till de grupperingar som utövar grovt och dödligt våld mot varandra inte ska gå att undvika: sluta skjut. ”Sluta skjut” är ett annat sätt att arbeta, men med de befintliga resurserna och tillsammans med andra myndigheter, bland annat med socialtjänsten som kan erbjuda hjälp till de kriminella.

Malmö stad har bra resultat av att skjutningar och dödsfall har minskat de sista tre åren, men polisen i Malmö framför att det är för tidigt att säga att detta beror på metoden ”Sluta skjut”. Bland annat kom en strängare vapenlag 2018 samt att flera grovt kriminella personer häktades och dömdes till fängelse. Enligt Malmö stad är en av de största lärdomarna hittills är att ökad samverkan och förändrade arbetssätt inom alla inblandade myndigheter lett till positiva effekter. Statistik visar också på färre skjutningar och sprängningar i Malmö sedan insatsen startade, det är dock för tidigt att dra några slutsatser om detta beror på arbetet i Sluta skjut. Den operativa delen av metoden avslutades januari 2020 och ska utvärderas av Malmö universitet och sammanställas av Brå under året.

Förvaltningen ser att metoden har haft effekt i amerikanska städer med hög kriminalitet och dödligt våld. För att metoden ska fungera i Sverige och i Stockholm är det bra att utvärdering av hur metoden fungerar i Malmö görs. Förvaltningens förslag är därför att invänta den utvärdering som görs av Malmö universitet och Brå för att se hur metoden ska kunna implementeras i Stockholms stad.

Polisregion Stockholm

Polisregion Stockholms yttrande daterat den 3 maj 2019 har i huvudsak följande lydelse.

I Polismyndighetens regleringsbrev för 2018 framgår att verksamheten ska bygga på kunskap och beprövad erfarenhet, med forskning som en viktig komponent (Regeringsbeslut I:6, 2017). Vidare framkommer att myndigheten ska analysera och bedöma om utredningsverksamheten är organiserad och dimensionerad för att möta det grova skjutvapenvåldet. Inom regionen återfinns en problemtyngd situation gällande utredningar av dödligt våld. I jämförande perspektiv kan det anges att under 2017 hade

Region Stockholm 2.1 mord per 100 000 invånare (50 ärenden), medan övriga Sverige hade betydligt lägre frekvens (63 ärenden, 0.8 ärende per 100 000 invånare).

Region Stockholm har under 2017-2018 kraftsamlat operativa resurser inom den särskilda händelsen MAX. Sedan februari 2018 bedrivs ett metodutvecklingsarbete som på systematisk nivå avser att utvärdera utredningar av dödligt våld med skjutvapen i gängmiljö i Region Stockholm.

I en analys från Brottsförebyggande Rådet konstateras att antalet konstaterade fall av dödligt våld minskade med 40 procent i Region Stockholm under 2018. En kraftig nedgång noteras även gällande antalet dödsskjutningar.

Polisen i Region Stockholm ställer sig positivt till en intensivare samarbete mellan såväl statliga som kommunala och ideella organisationer i syfte att minska det dödliga och grova våldet och att aktivt förebygga så att färre personer dör i samband med konflikter i kriminella miljöer. Under 2019 kommer Region Stockholm tillsammans med Stockholms stad ingå ett nytt Samverkansavtal.

Satsningen Sluta skjut startade under februari 2018 i Malmö. Sluta skjut bygger på en evidensbaserad brottsförebyggande och trygghetsskapande strategi, GVI – Gruppvåldsintervention. Satsningen Sluta skjut är en nationell satsning där Malmö är pilot. Satsningen delfinansieras av EU och Fonden för inre säkerhet tillsammans med de aktuella myndigheterna samt Brå, Brottsförebyggande Rådet. GVI-strategin anpassas till svensk lagstiftning, tillämpas och utvärderas för att se om samma lyckade effekter, som i USA, kan uppnås med svenska förutsättningar. Om piloten blir framgångsrik är tanken att strategin ska spridas till andra städer i Sverige med liknande problem. Satsningen och utvärderingen är klar år 2020.

Sammanfattningsvis: a) det pågår ett intensivt samarbete mellan Stockholms stad och polisen i Region Stockholm för ökad trygghet i staden, b) Region Stockholm har kraftsamlat operativa resurser mot kriminella grupperingar och det dödliga skjutvapenvåldet i regionen, c) Polismyndigheten inväntar en utvärdering av satsningen Sluta skjut (GVI). Region Stockholms bedömer att satsningen Sluta skjut är en intressant satsning. Polismyndigheten kommer att ta ställning om strategin ska spridas till andra städer i Sverige med liknande problem efter utvärderingen är klar år 2020.

Reservationer m.m.

Socialnämnden

Reservation anfördes av Alexandra Mattsson Åkerström (V) och tjänstgörande ersättaren Anna Rantala Bonnier (Fi) enligt följande.

att bifalla motionen

att därutöver anföra följande:

De senaste åren har antalet skjutningar i Stockholm ökat drastiskt. Många gånger är både förövare och offer unga män som rör sig i kriminella miljöer, men som samhället med befintliga insatser inte lyckats att nå.

Därför anser vi att Stockholms stad skyndsamt bör besluta om att pröva metoden "sluta skjut" som kommer från den amerikanska modellen Group Violence Intervention (GVI) och haft mycket gott resultat på de platser i USA där den prövats.

Vi välkomnar att socialförvaltningen delar vår uppfattning att det är viktigt att arbeta med frågan om vapenvåldet, men tycker att det är oroväckande att man anser att behovet i nuläget bäst tillgodoses inom ramen för de insatser och åtgärder som staden erbjuder via befintliga verksamheter. I dagsläget saknar också oppositionen kunskap om vad förvaltningen syftar till när de skriver om "pilotprojektet i Järva" som ska pågå då detta ej redovisats socialnämnden vad detta är för pilotprojekt.

Det borde, om inte annat med bakgrund av den senaste tidens skjutningar där bland annat en 14 åring blev skadad, vara tydligt att befintliga verksamheter inte räcker till. Dessutom ställer vi oss frågande till hänvisningen till vikten av evidensbaserade metoder som ett skäl att inte påbörja ett försök att införa GVI. Självklart är det viktigt med evidensbaserade metoder, men bristen på evidens har inte hindrat när det har handlat om att införa t.ex. obligatoriska orosamtal för unga som begått brott.

Vi hoppas att den grönbå majoriteten inser allvaret i situationen och bifaller motionen om att, liksom i Malmö, pröva en ny metod mot vapenvåldet med inspiration från den amerikanska modellen Group Violence Intervention"

Skärholmens stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Johan Rönnblom m.fl. (S) och Anna Laine m.fl. (V) enligt följande.

Vi yrkar att nämnden beslutar att:

- Föreslå kommunfullmäktige att bifalla motionen
- Därutöver anföra följande

De senaste åren har antalet skjutningar i Stockholm ökat drastiskt. Många gånger är både förövare och offer unga män som rör sig i

kriminella miljöer, men som samhället med befintliga insatser inte lyckats nå. Därför anser vi att Stockholms stad skyndsamt bör besluta om att införa metoden "sluta

skjut” som kommer från den amerikanska modellen Group Violence Intervention (GVI) och som haft mycket goda resultat på de platser i USA där den prövats.

Vi välkomnar att förvaltningen delar vår uppfattning att det är viktigt att arbeta med frågan om vapenvåldet, men vi ställer oss frågande till inställningen att staden bör avvakta i väntan på metodens utvärdering trots att den uppföljning som hittills gjorts av metoden indikerar positivt resultat. Självklart är det viktigt med evidensbaserade metoder, men bristen på evidens har inte hindrat majoriteten när det har handlat om att införa exempelvis obligatoriska crossamtal för unga som begått brott. Vi menar att staden inte har tid att vänta på att fler unga liv ska gå förlorade. Vi hoppas att den blågröna majoriteten inser allvaret i situationen och bifaller motionen om att, likt Malmö, införa nya metoder mot vapenvåldet med inspiration från den amerikanska modellen Group Violence Intervention.

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Rashid Mohammed m.fl. (V) och Mecide Gulenay m.fl. (S) enligt följande.

Föreslå nämnden att bifalla motionen

Därutöver anföras följande:

De senaste åren har antalet skjutningar i Stockholm ökat drastiskt. Många gånger är både förövare och offer unga män som rör sig i kriminella miljöer, men som samhället med befintliga insatser inte lyckats att nå.

Vi har inte råd att vänta

Det grova vapenvåldet har redan skördat flera unga mäns liv i vår stadsdel. Vi ser goda resultat från Malmö och vi välkomnar förvaltningens positiva inställning till metoden. Därför anser vi att Stockholms stad skyndsamt bör besluta om att införa metoden ”Sluta skjut” som är baserad på den amerikanska modellen Group Violence Intervention (GVI) och som haft mycket gott resultat på de platser i USA där den prövats. Det borde, om inte annat mot bakgrund av den senaste tidens skjutningar där bland annat en 14-åring i en annan stadsdel blev skadad, vara tydligt att befintliga verksamheter inte räcker till. Förvaltningen konstaterar att en av de största lärdomarna som Malmö stad hittills har gjort är ”att ökad samverkan och förändrade arbetssätt inom alla inblandade myndigheter lett till positiva effekter.” Därför ställer vi oss frågande till att vi behöver invänta den utvärdering som kommer att göras under året av Malmö Stad och Brå. Genom att börja implementera metoden redan nu skulle staden spara tid och när utvärderingen från Malmö är färdig kan vi istället göra eventuella justeringar för optimera metoden.

Inse allvaret

Vi hoppas att den blågröna majoriteten inser allvaret i situationen och bifaller motionen om att, likt Malmö, införa nya metoder mot vapenvåldet med inspiration från den amerikanska metoden GVI – Group Violence Intervention”.